

Regulamin wycieczek szkolnych w Szkole Podstawowej nr 3 w Piasecznie

§ 1. Zasady ogólne

1. Wycieczki i inne formy turystyki są integralną formą działalności wychowawczej szkoły.
2. Przy organizowaniu i przeprowadzaniu wycieczek współdziałają nauczyciele, rodzice i uczniowie.
3. Wycieczkę może zorganizować biuro podróży na zlecenie nauczyciela, wychowawcy. Zgodę na zorganizowanie wycieczki przez biuro podróży musi wyrazić wychowawca i rodzice na zebraniu.
4. Dyrektor szkoły może zezwolić rodzicom na zorganizowanie wycieczki na zasadach zawartych w niniejszym Regulaminie o ile jej kierownikiem będzie rodzic, który posiada uprawnienia kierownika wycieczki.
5. Za nieprzestrzeganie przez uczniów regulaminu wycieczek i wynikające z tego szkody materialne odpowiedzialność finansową ponoszą rodzice.

§ 2. Warunki i sposób organizowania przez szkołę krajoznawstwa i turystyki

1. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
 - a. poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
 - b. poznawanie kultury i języka innych państw;
 - c. poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
 - d. upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
 - e. upowszechnianie form aktywnego wypoczynku;
 - f. podnoszenie sprawności fizycznej;
 - g. wspomaganie rodziców w procesie wychowania.

2. Krajoznawstwo i turystyka w szkole może być organizowana w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
3. Organizacja imprez o charakterze krajoznawczym i turystycznym może mieć następujące formy:
 - a. wycieczki przedmiotowe, organizowane w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych;
 - b. wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych - zwane dalej "wycieczkami",
 - c. imprezy krajoznawcze-turystyczne, takie jak: biwaki, rajdy, konkursy, turnieje;
 - d. imprezy turystyki kwalifikowanej;
 - e. imprezy wyjazdowe związane z realizacją programu nauczania, takie jak: zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne.

§ 3. Organizacja wycieczek

- a. Organizacja i program wycieczek i imprez powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
- b. Wycieczka lub impreza powinna być należycie przygotowana pod względem programowym i organizacyjnym, a także omówiona ze wszystkimi uczestnikami w zakresie celu wycieczki, trasy, harmonogramu i regulaminu.
- c. Jako środki transportu dopuszcza się:
 - a. autokar,
 - b. transport szynowy środki komunikacji miejskiej i międzymiastowej,
 - c. transport lotniczy i wodny,
 - d. rower.
- d. Zasady bezpieczeństwa w czasie korzystania ze środków komunikacji:

○ **Wycieczka autokarowa.**

Kierownik wycieczki wsiada pierwszy i ustala kolejność zajmowania miejsc. Kierownik wycieczki siada przy drzwiach z przodu autobusu. Opiekun wsiada ostatni i zajmuje miejsce z tyłu autokaru przy drzwiach. Przed odjazdem należy sprawdzić listę obecności. Opiekun musi przebywać ze swoją grupą w pojeździe, nie wolno rozdzielać grupy na dwa lub więcej pojazdów. Ilość uczestników wycieczki nie może przekraczać ilości miejsc siedzących w pojeździe. W czasie jazdy uczestnicy wycieczki siedzą na wyznaczonych miejscach, zapinają pasy bezpieczeństwa (jeśli autokar jest w nim wyposażony). Przejście w autokarze musi być wolne. Bagaż uczestników powinien być umieszczony w bagażniku i na półkach. Przerwy dla zapewnienia odpoczynku i załatwienia potrzeb fizjologicznych należy organizować tylko na terenie specjalnych parkingów. W czasie postoju należy zabronić wchodzenia na jezdnię i jej przekraczania. Przy wysiadaniu z autokaru - pierwszy wysiada opiekun i stojąc przy drzwiach ustawia dzieci. Po każdej przerwie organizator sprawdza obecność uczestników. Kierownik wysiada ostatni – po dotarciu do celu sprawdza czy uczestnicy wycieczki pozostawili porządek w autokarze i zabrali swoje rzeczy.

○ **Korzystanie z transportu szynowego.**

Bilety na przejazd wraz z zaświadczeniem o przejeździe grupowym oraz legitymacje szkolne uczestników powinien posiadać kierownik wycieczki. Nie wolno rozdzielać grupy na dwa lub więcej wagonów, w tym celu wskazane jest dokonywanie wcześniejszej rezerwacji miejsc lub przedziałów. Kierownik wycieczki powinien należycie zabezpieczyć drzwi w wagonie, w którym jadą dzieci. Jeżeli konieczny jest podział uczestników wycieczki na grupy – należy go dokonać wcześniej. W każdym przedziale powinna znajdować się osoba dorosła. Kierownik wycieczki sprawdza listę obecności, wsiada pierwszy, rozdziela dzieci i opiekunów w przedziałach. Jeden z opiekunów wsiada ostatni. W czasie jazdy pojazdem szynowym uczestnikom nie wolno otwierać okien i wychylać się, należy zachować porządek i czystość. W czasie postoju pojazdu uczniowie powinni znajdować się na swoich miejscach siedzących. Przy wysiadaniu kolejność odwrotna - pierwszy wysiada opiekun i na peronie ustawia dzieci. Kierownik wysiadając sprawdza czy uczestnicy wycieczki pozostawili porządek i zabrali swoje rzeczy. Po uformowaniu grupy sprawdzamy listę obecności.

○ **Wycieczka środkami komunikacji miejskiej i międzymiastowej.**

Ważne bilety na przejazd powinien posiadać kierownik wycieczki. Należy zadbać, by wszyscy uczestnicy wycieczki znajdowali się w jednym pojeździe lub w jednej jego części (dotyczy autobusu, tramwaju, metra), znali nazwę przystanku, na którym grupa będzie wysiadać oraz znali orientacyjny czas przejazdu lub ilość przystanków do przejechania.

○ **Transport wodny.**

Obowiązują zasady korzystania określone dla tego typu środków transportu.

- e. Udział uczniów w wycieczkach i imprezach wymaga pisemnej zgody rodziców bądź prawnych opiekunów.
- f. W przypadku zaginięcia, uczeń (uczniowie) pozostają bezwzględnie w miejscu zaginięcia.
- g. Rodzice najpóźniej dwa dni przed wycieczką powinni być pisemnie powiadomieni o:
 - a. miejscu i godzinie zbiórki na wycieczkę,
 - b. miejscu i przewidywanej godzinie powrotu z wycieczki,
 - c. dokładnym adresie pobytu wraz z numerem telefonu,
 - d. przewidywanej trasie wycieczki.
- h. W wycieczkach nie mogą brać udziału uczniowie w stosunku, do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
- i. Rodzice zobowiązani są poinformować kierownika wycieczki o stanie zdrowia dziecka, prowadzonym leczeniu, ewentualnych alergiach i innych przeciwwskazaniach i zabezpieczyć dziecko w leki. Podpisane leki oraz dawkowanie należy przekazać kierownikowi lub opiekunowi (nauczycielowi – wychowawcy).
- j. Uczestnicy wycieczki i imprezy powinni być ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej, ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.
- k. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez wyraża dyrektor szkoły.
- l. Kierownika wycieczki wyznacza dyrektor szkoły spośród pracowników pedagogicznych szkoły posiadających odpowiednie kwalifikacje. Kierownikiem wycieczki może być rodzic, jeśli posiada uprawnienia kierownika wycieczek – dot. § 1 punkt 4
- m. Opiekunami wycieczki lub imprezy musi być nauczyciel oraz, po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły, inna pełnoletnia osoba (np. rodzic), która zobowiązana jest do zapoznania się i przestrzegania Regulaminu Wycieczek i Wyjść.
- n. Kierownikiem imprezy turystyki kwalifikowanej może być osoba posiadająca uprawnienia bądź stopień trenera lub instruktora odpowiedniej dyscypliny sportu.
- o. Kierownik wycieczki uzgadnia termin i cel wycieczki z dyrektorem szkoły.

- p. Po uzgodnieniu terminu z dyrektorem kierownik wycieczki pobiera pakiet dokumentów do wypełnienia:
- a. kartę wycieczki w 2 egzemplarzach,
 - b. harmonogram wycieczki w 2 egzemplarzach,
 - c. listę uczestników w 2 egzemplarzach,
 - d. wzór zgody rodziców na uczestnictwo dziecka w wycieczce,
 - e. wzór oświadczeń rodziców w sprawie hospitalizacji, leczenia oraz odpowiedzialności za szkody materialne wyrządzone przez młodzież oraz o zażywaniu i posiadaniu używek,
 - f. wzór oświadczenia kierownika wycieczki i opiekunów w sprawie odpowiedzialności za zdrowie i życie uczestników wycieczki,
- q. Wypełnioną dokumentację kierownik wycieczki składa u dyrektora szkoły w terminie co najmniej 3 dni roboczych przed jej rozpoczęciem do zatwierdzenia, w przypadku wycieczki zagranicznej - w terminie 14 dni,
- r. Wszystkie pisma wysłane w sprawie wycieczki powinny być podpisane przez kierownika wycieczki i zatwierdzone przez dyrektora szkoły.
- s. Rozliczenia kosztów wycieczki dokonuje kierownik wycieczki. Z rozliczeniem zapoznaje rodziców oraz uczniów.

§ 4. Opieka w czasie imprez i wycieczek.

1. Opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce sprawuje kierownik i opiekunowie grupy.
2. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać.
3. Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczki jest plac szkolny, skąd uczniowie udają się do domu.
4. Kierownik wycieczki winien być wyposażony w apteczkę pierwszej pomocy.
5. Wymagana liczba opiekunów na wycieczkach:

- a. pieszych poza teren szkoły w tej samej miejscowości, tzw. wyjścia z klasą - jeden opiekun na 30 osób,
 - b. dzieci do 10 roku życia - jeden opiekun na 15 osób,
 - c. turystyczno-krajoznawczych: wycieczki rowerowe - jeden opiekun na 10 osób, spływy kajakowe jeden opiekun na 5 osób,
 - d. przy użyciu środków komunikacji miejskiej i międzymiastowej, gdy udaje poza miejscowość będącą siedzibą szkoły - wskazany jeden opiekun na 15 osób,
 - e. autokarowych - jeden opiekun na 20 osób,
 - f. środkami transportu szynowego – co najmniej jeden opiekun w każdym przedziale,
 - g. górskie powyżej 1000 m n.p.m. - jeden opiekun na 10 osób,
 - h. jeżeli w grupie są uczniowie niepełnosprawni, niezależnie od rodzaju wycieczki, powinien być zapewniony dodatkowy opiekun zajmujący się maksymalnie pięcioma uczniami z orzeczeniem o niepełnosprawności.
6. Wycieczki piesze na terenach górskich, leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody oraz leżących powyżej 1000 m. n. p. m. lub których zagospodarowanie rekreacyjno-sportowe kwalifikuje do uprawiania turystyki, rekreacji ruchowej i sportu w górach, mogą prowadzić wyłącznie górcy przewodnicy turystyczni.
7. W wycieczkach rowerowych mogą brać udział uczniowie posiadający kartę rowerową (od 10 rok życia) wyposażeni obowiązkowo w kaski. Długość dziennych odcinków trasy nie powinna przekraczać 20 km. Należy wybierać ścieżki rowerowe bądź drogi o małym natężeniu ruchu. Z tyłu i przodu bezwzględnie jadą osoby dorosłe, przy czym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób.
8. Zabrania się prowadzenia wycieczek z młodzieżą podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.
9. Niedopuszczalne jest urządzenie ślizgawek i lodowisk na rzekach, stawach, jeziorach i innych zbiornikach wodnych.
10. W czasie gwałtownego załamania warunków pogodowych należy wycieczkę odwołać.
11. Nie wolno uczestnikom wycieczki zezwalać na kąpiel, pływanie na łodziach, kajakach, jeżeli nie zostało to uwzględnione w programie wycieczki.

12. Uczestnicy wypoczynku korzystają z wyznaczonych kąpielisk pod opieką wychowawcy i przynajmniej jednego ratownika z odpowiednimi kwalifikacjami.
13. Jeżeli specyfika wycieczki tego wymaga, organizator zapoznaje jej uczestników z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach, przebywania w lesie, nad wodą lub w górach.
14. Osoby pozostające pod opieką szkoły mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie "kąpielisk" i "pływalni" w rozumieniu przepisów określających warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
15. Nauka pływania może odbywać się tylko w miejscach specjalnie do tego celu wyznaczonych i przystosowanych.
16. Uczącym się pływać i kąpiącym zapewnia się stały nadzór ratownika lub ratowników i ustawiczny nadzór opiekuna lub opiekunów ze strony szkoły, bądź placówki.
17. Kajaki i łodzie, z których korzystają uczestnicy wycieczek wyposaża się w sprzęt ratunkowy.
18. Ze sprzętu pływającego korzystają jedynie osoby przeszkolone w zakresie jego obsługi oraz posługiwania się wyposażeniem ratunkowym.
19. Niedopuszczalne jest używanie łodzi i kajaków podczas złych warunków atmosferycznych.
20. Do obowiązku kierowników i opiekunów wypoczynku dzieci i młodzieży, których uczestnicy korzystają z ogólnodostępnych kąpielisk i pływalni, należy:
 - a. zapoznanie uczestników z regulaminem danego kąpieliska lub pływalni oraz czuwanie nad jego ścisłym przestrzeganiem,
 - b. uzgodnienie z kierownikiem kąpieliska lub pływalni warunków i sposobu korzystania z kąpieliska lub pływalni zapewniających bezpieczeństwo uczestnikom.
21. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz przybycia do punktu docelowego należy bezwzględnie sprawdzić stan liczbowy uczniów.
22. Długość trasy i tempo należy dostosować do wydolności najsłabszego uczestnika każdej wycieczki.

23. W przypadku, gdy podczas trwania wycieczki miał miejsce wśród jego uczestników wypadek, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.

§ 5. Obowiązki kadry i uczestników wycieczki.

1. Do obowiązków kierownika wycieczki należy:

- a. przed planowanym wyjazdem uzyskać zgodę dyrekcji na organizację wycieczki;
- b. opracowanie programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy;
- c. tworząc program wycieczki (imprezy) należy pamiętać:
 - powinien zawierać opis celów edukacyjnych wycieczki i harmonogram zajęć;
 - powinien być dostosowany do możliwości percepcyjnych, emocjonalnych, i zdrowotnych uczestników (wycieczki piesze lub inne wymagające większego wysiłku fizycznego muszą uwzględniać kondycje uczestników);
 - powinien obejmować cały czas pobytu na wycieczce,
 - planować aktywny udział wszystkich uczestników, chociażby w sprawach organizacyjnych, porządkowych, w prowadzeniu zabaw i gier podczas podróży czy w miejscu pobytu;
- d. wypełnienie oraz przedłożenie dyrekcji karty wycieczki w celu zatwierdzenia,
- e. opracowanie regulaminu i zapoznanie z nim wszystkich uczestników oraz ich rodziców;
- f. regulamin wycieczki (imprezy) powinien zawierać następujące elementy:
 - nazwa imprezy;
 - organizator (adres, kontakt imienny);
 - termin;
 - trasa (kiedy wycieczka kilkudniowa z rozbiem na poszczególne dni);

- odpłatność (ile, do kiedy wpłacać, gdzie wpłacać), co w ramach odpłatności uczestnik będzie miał zagwarantowane;
 - wymagania zdrowotne;
 - wymagania w zakresie ekwipunku, ubioru;
 - zasady obowiązujące na wycieczce (podczas imprezy);
- g. zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie;
- h. zapoznanie uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków ich przestrzegania;
- i. jeżeli specyfika wycieczki tego wymaga należy zaznajomić jej uczestników z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach przebywania w lesie, nad wodą lub w górach;
- j. określenie zadań opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy;
- k. nadzór nad zaopatrzeniem uczestników w niezbędny sprzęt i ekwipunek oraz posiadanie apteczki pierwszej pomocy;
- l. organizacja transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników;
- m. powiadomienie rodziców o możliwości kontroli pojazdu - na życzenie rodzic uczestnika może zgłosić na policję prośbę o kontrolę autokaru – musi powiadomić o wyznaczonym terminie i godzinie kontroli kierownika wycieczki oraz przewoźnika. Osoba zgłaszająca powinna być obecna przy kontroli pojazdu.
- Kontrola nie może mieć wpływu na planowaną godzinę wyjazdu. Za opóźnienie wyjazdu i związany z tym brak możliwości zrealizowania programu wycieczki, odpowiada osoba dokonująca zgłoszenia kontroli.
- n. podział zadań dla uczestników;
- o. posiadanie przy sobie listy wszystkich uczestników z adresami, numerami telefonów do opiekunów prawnych,
- p. udzielenie natychmiastowej pomocy w razie wypadku, w szczególnym wypadku wezwanie pogotowia oraz powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) i dyrektora szkoły,
- r. dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy;

- s. rozliczenie finansowe wycieczki lub imprezy u dyrektora szkoły w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia.

2. Do obowiązków opiekuna wycieczki należy:

- a. sprawdzanie stanu liczbowego jej uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego;
- b. opieka nad powierzonymi mu uczniami;
- c. współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy;
- d. nadzór nad przestrzeganiem regulaminu przez uczestników ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
- e. nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom;
- f. wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika;
- g. sprawdzenie, czy wyposażenie pokojów spełnia wymagania, a otoczenie miejsca noclegu jest bezpieczne.

3. Uczestnik wycieczki zobowiązany jest do:

- a. złożenia w określonym terminie pisemnego oświadczenia rodziców,
- b. zabrania na wycieczkę aktualnej legitymacji szkolnej,
- c. ubrania się w odzież stosowną do warunków i miejsca wyjazdu,
- d. punktualnego przyścia na miejsce zbiórki,
- e. przestrzegania zasad bezpieczeństwa ustalonych i omówionych przez kierownika wycieczki,
- f. zachowania się w kulturalny sposób,
- g. stosowania się do wszystkich poleceń kierownika wycieczki lub opiekuna,
- h. informowania kierownika wycieczki o ewentualnych dolegliwościach i o wszystkich problemach mających wpływ na bezpieczeństwo wycieczki,
- i. pozostawienia porządku we wszystkich miejscach przebywania,
- j. przestrzegania regulaminu.

4. W czasie wycieczki zabronione jest:

- a. oddalanie się od grupy bez zgody kierownika wycieczki lub opiekuna.
- b. narażania na niebezpieczeństwo siebie i innych.
- c. posiadanie oraz palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie narkotyków oraz innych środków odurzających.

Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły - kryteriami ocen zachowania zawartymi w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.

W przypadku naruszenia przez ucznia § 5 punkt 4 podpunkt c. regulaminu (z wyjątkiem papierosów), kierownik wycieczki zawiadamia jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły, powiadamia najbliższą jednostkę policji. Ocena zachowania ucznia zostanie obniżona do, co najmniej nieodpowiedniej. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do niezwłocznego odebrania dziecka z wycieczki na koszt własny - do decyzji kierownika wycieczki.

5. Uczestnik nie może sam dawkować sobie leków. Na podstawie pisemnego oświadczenia rodziców (prawnych opiekunów) uczestnik przyjmuje leki w obecności wychowawcy według zaleceń lekarza/ rodziców/prawnych opiekunów.

§ 6. Wycieczki zagraniczne.

1. Szkoły mogą organizować wycieczki i imprezy zagraniczne w formach, o których mowa w § 2 p.3 .
2. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez, o których mowa w ust. 1 wyraża dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności:
 - a. nazwę kraju,
 - b. czas pobytu,
 - c. program pobytu,
 - d. imię i nazwisko kierownika lub opiekunów,
 - e. listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku.
4. Kierownikiem wycieczki zagranicznej może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym.

§ 7. Finansowanie wycieczek.

1. Szkolna działalność w zakresie krajoznawstwa i turystyki może być finansowana ze środków pozabudżetowych, w szczególności:
 - a. z odpłatności uczniów biorących w niej udział,
 - b. ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły,
 - c. ze środków wypracowanych przez uczniów,
 - d. ze środków przekazanych przez radę rodziców a także osoby fizyczne i prawne,
 - e. ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów.
2. Kierownicy i opiekunowie (nauczyciele) wycieczek i imprez nie ponoszą kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia. Wydatki z tego tytułu pokrywa się ze środków, o których mowa w ust. 1.
3. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swojego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu – zgodnie z umową zawartą z organizatorem (biurem) imprezy.

§ 8. Postanowienia końcowe.

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych, mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez wychowawcę lub dyrektora szkoły.
2. Listę tych uczniów wraz z rubrykami do odnotowania frekwencji wychowawca dołącza do odpowiedniego dziennika lekcyjnego.
3. Na odstępstwa od wyżej wymienionych punktów regulaminu musi wyrazić zgodę dyrektor szkoły.
4. Sprawy nie objęte regulaminem rozstrzyga się na podstawie przepisów nadrzędnych stanowiących podstawę jego opracowania.
5. Zasady turystyki kwalifikowanej określają odrębne przepisy.